

ОБЩИНА ТРОЯН

УТВЪРЖДАВАМ

.....
ДОНКА МИХАЙЛОВА
КМЕТ НА ОБЩИНА ТРОЯН

ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ТРОЯН

2019 -2024 година

м. Март, 2019 година

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ	4
3. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ.....	5
4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ	6
5. ЦЕЛ И ОБХВАТ.....	13
6. ИЗБОР НА ПРОГРАМИ, ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ.....	16
7. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ТРОЯН	18
8. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	23
9. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	23
10. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ	23
11. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	25
12. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	25

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на енергийната и икономическа политика не само на местно ниво, но и на национално. Общините като консуматори, производители и доставчици на енергия, инвеститори и регулатори, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност и изпълнението на планове, програми и проекти за намаляване на енергийните разходи. Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до повишаване конкурентоспособността на местната икономика, намаляване на зависимостта от внос на енергия и енергийни ресурси на общината, както и негативното въздействие на енергийните дейности върху околната среда и климата, откриване на иновативни производства и нови работни места, намаляване разходите за енергия на домакинствата и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот. Понятието за енергийна ефективност е далеч от старите представи за икономия на енергия. Тя не е изключване на отоплението и лишаване от комфорт. Енергийната ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез съответните навици и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди. Тя е най-лесния и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и замърсяването на околната среда.

Енергийната ефективност може да се представи като измерител на разумното използване на енергията. В основни линии включва повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това, естествено без загубата на комфорт.

За енергийна ефективност говорят следните фактори:

- Намаляване разходите за скъпи горива и енергии;
- Повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- Подобряване топлинния комфорт;
- Намаляване емисиите на вредни вещества;
- Предпоставка за устойчиво развитие.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност (ОПЕЕ) целят да се допринесе за повишаването на ЕЕ в обектите, общинската собственост, да се реализира ефективно и ефикасно използване на енергийните ресурси, да се намали енергопотреблението и отделянето на вредни емисии, както и политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна в рамките на определените общини. Предвидените в настоящата програма мерки по ЕЕ следва да повишат икономическия растеж, да подпомогнат опазването на околната среда и да повишат жизнения стандарт на населението в община Троян. Настоящата програма е структурирана съгласно „Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие“ (АУЕР) за разработване на програми за енергийна ефективност.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност и за използване на възобновяеми енергийни източници /ВЕИ/ и биогорива е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз за периода до 2020 г. Чрез устойчиви енергийни проекти и стратегии за тяхното изпълнение, кохезионната политика превръща екологичните предизвикателства като качеството на въздуха, изменението на климата и управлението на ресурсите, във възможности за развитие на региона ни в по-атрактивно място за инвестиране и работа, повишаването на конкурентните регионални преимущества и износа на регионални иновации в областта на околната среда.

Постоянно нарастващите цени на енергоносителите, глобалното замърсяване на околната среда и хармонизирането с европейските норми за енергийна ефективност след приемане на страната ни в Европейския съюз обуславят необходимостта от изготвяне на програма за енергийна ефективност. Енергийната ефективност е качествено понятие, характеризиращо рационалното използване на енергийните носители чрез подобряване качеството на енергийните услуги при приемлива цена за обществото.

Чрез Програмата за енергийна ефективност /ПЕЕ/ в РБългария се изпълнява държавната политика по енергийна ефективност /ЕЕ/ за постигане на Националната индикативна цел за пестене на горива и енергии. Тази цел е заложена в Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 – 2020 г.

Една от ключовите цели е да се подпомогне местната власт при осигуряването на достатъчно финансиране за изпълнение на отговорностите ѝ за предоставяне на адекватни обществени услуги. В това отношение с Програмата за енергийна ефективност се цели да се подпомогне общината да намери финансиране за решаването на належащи инфраструктурни проблеми и други социално ориентирани програми.

Държавната политика в направление Енергийна ефективност /ЕЕ/ се осъществява въз основа на национални дългосрочни и краткосрочни програми, приети от МС в съответствие с чл.12 от Закона за енергийна ефективност /ЗЕЕ/ и наредбите към него.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Настоящата програма за ЕЕ на община Троян е разработена на основание чл.12, ал.2 от Закона за енергийна ефективност (ДВ бр. 35 от 15.05.2015 г., изм. бр. 105 от 30.12.2016 г.) в съответствие с:

2.1. Европейско законодателство

- ДИРЕКТИВА 2006/32/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, която отменя Директива 93/76/ЕИО на Съвета;
- ДИРЕКТИВА 2010/31/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите (преработена версия на ДИРЕКТИВА 2002/91/ЕС);
- ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО;
- ДИРЕКТИВА 2009/28/ЕО за енергията от възобновяеми източници.
- ДИРЕКТИВА 2002/91/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА от 16 декември 2002 година относно енергийната ефективност на сградния фонд

2.2. Закони в Република България

- Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ)

Основна цел на ЗЕЕ е да допринесе съществено за постигане на целите на страната ни в областта на ЕЕ, намаляване на потреблението на енергия и насърчаване подобряването на енергийните характеристики на сградите.

Националната цел за енергийни спестявания е разпределена като индивидуални цели за енергийни спестявания между три групи задължени лица. Областните управители и кметовете на общини ще разполагат с широки правомощия за организация и координация на дейностите, свързани с изпълнение на националните програми за енергийна ефективност и рационално използване на местните възобновяеми източници.

При ново строителство, преди започване на строежа, следва да бъде разгледана и взета предвид техническата осъществимост по отношение на инсталирането на системи за използване на енергия от възобновяеми източници (ВИ). Новите сгради следва да са съобразени с минималните изисквания за ЕЕ.

Сертифицирането за ЕЕ на сградите има за цел удостоверяване актуалното състояние на потреблението на енергия в тях, енергийните характеристики и съответствието им със скалата на класовете на енергопотребление. Сертифицирането за ЕЕ на сгради се извършва след обследване за енергийна ефективност.

В този смисъл, за изпълнение на изискванията на ЗЕЕ е необходимо да се направи поетапна паспортизация и сертифициране на сградите и определяне на мерките за повишаване на енергийната ефективност, което, безспорно ще доведе до значителни икономии, след прилагането им.

При ремонтни дейности на съществуващи строежи – енергийните характеристики на сградата, или на ремонтираната част от нея следва да се подобрят така, че да съответстват на минималните изисквания за енергийни характеристики, доколкото това е технически функционално и икономически осъществимо.

Въведено е изискване за разработване на Национален план за увеличаване на броя на сградите с близко до нулевото потребление на енергия

- Закон за енергетиката

Законът за енергетиката е разработен въз основа Енергийната стратегия на Република България. Той се основава и на сравнителен анализ на нормативната уредба на страните от Европейския съюз, на Договора към Европейската енергийна харта и други правни източници, в съчетание с особените изисквания на националното законодателство. Законът е изцяло съобразен с изискванията на Директивите на Европейския съюз, определящи общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия и природен газ.

- Закон за опазване на околната среда

Опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората, съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната, контрол и управление на факторите, които увреждат околната среда, предотвратяването и ограничаването на замърсяването, стратегиите, програмите и плановете за опазване на околната среда.

- Закон за чистотата на атмосферния въздух

Целта на закона е да се защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културните ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности.

- Закон за устройство на територията

Този закон е в тясна връзка със ЗЕЕ, отнасяща се до енергийния одит, сертификация и паспортизация на сградите – публична и частна общинска и държавна собственост. Обследването за енергийна ефективност /ЕЕ/ на сгради има за цел да установи нивото на потребление на енергия, да определи специфичните възможности за намаляването му, и да препоръча мерки за повишаване на ЕЕ.

- Подзаконовни нормативни актове, свързани с посочените закони за прилагането им.

3. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

- Национален план за развитие на РБългария;
- Общински план за развитие на община Троян за периода 2014 - 2020 г.;
- Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.;
- Национален план за действие по енергийна ефективност 2014-2020 г.;
- Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.

Основен специализиран закон в случая е Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) обн. ДВ бр.35 от 2015.;

- Определя ангажиментите и ролята на държавата за развитието на енергийната ефективност;
- Дефинира политиката за повишаване на енергийната ефективност като съставна част от политиката по устойчиво развитие на страната;
- Създава институционални, нормативни и финансови условия за реализирането на националната политика по енергийна ефективност;
- Хармонизира политиката по енергийна ефективност на България с изискванията на европейските директиви за енергийните характеристики на сгради и за енергийната ефективност при крайното енергийно потребление;
- Национална стратегия, национални планове за действие по енергийна ефективност и национална индикативна цел, индивидуални цели за енергийни спестявания.

Към момента по Закона за енергийна ефективност задължения на всяка Община са:

- Програми за енергийна ефективност и за тяхното изпълнение;
- Енергийни обследвания за всички обитавани сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв2 ;
- Енергийно обследване на системи за външно изкуствено осветление, разположени в населено място с население над 20 000 жители;
- Проверки за енергийна ефективност на отоплителни водогрейни котли и климатични инсталации;
- Индивидуални цели за енергийни спестявания;
- Управление на енергийната ефективност в сгради и стопански потребители.
- Да представят ежегодно отчети за изпълнение на плановете на изпълнителния директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) енергийна ефективност;
- Отчетите се изготвят по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР.

4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

На територията на общината няма изградени ТЕЦ. Функциониращите три броя ВЕЦ са с обща мощност 2350 KVA и годишно производство 15000 KWh. На връх Васильов са разположени 2 ветрогенератора с обща мощност 2600KW и средно КПД от 25%. Основен източник на електроенергия е общата електроенергийна система на страната посредством две трансформаторни подстанции 100/20 KV, разположени в гр. Троян. Всички населени места са електрифицирани, като селата се электроснабдяват от въздушни изводи 20 KV. Изградените трансформаторни постове за битови, стопански и обществени нужди са общо 300 броя с обща мощност 90 000 KVA. Като цяло електроразпределителната система е реконструирана и поддържана на добро равнище с повишени механични и електрически параметри. Чрез строителството на нови трафопостове се решават потребностите от нарасналите товари. Съществува необходимост от изграждане на нови съоръжения при резервното електрозахранване на Беклемето, Чифлик, Шипково и други туристически центрове. С оглед промяната на собствеността, следва да се изготвят нови средносрочни програми за электроснабдяване Съществуват предварителни проучвания за газификацията на територията на община Троян и за бъдещото развитие на този сектор.

През последните години в Община Троян се осъществиха много енергоефективни мероприятия, които освен че доведоха до съществени икономии на средства за енергийно

обезпечаване на структурите, спомогнаха и за подновяване на материално техническата база и на енергийното оборудване.

Подобряването на топлоизолацията, подмяната на стара дограма, модернизирането на отоплителните инсталации, използването на слънчева енергия за битова гореща вода и т.н., намалиха енергопотреблението в стария сграден фонд.

Общинският сграден фонд на територията на Общината извън административния център е остарял, амортизиран и се нуждае от реновация.

Задължителното обследване на общинския сграден фонд (за обекти с РЗП над 250 м²), съгласно Закона за енергийната ефективност, е извършено на 12 сгради. На 18 обекта са приложени съответните мерки и сградите са с подобрени енергийни характеристики. Ежегодно са планирани разходи и са извършвани строително-ремонтни дейности, свързани с ремонти на покриви, подмяна на дограма по част от фасадите, В и К и ел.системи. Тези дейности не са предхождани от обследване и трудно би могъл да се прецени ефектът от пестене на енергия и подобряване на комфорта на обитаване.